

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.12.2021
COM(2021) 776 final

2021/0407 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om ändring av förordning (EU) nr 549/2013 och om upphävande av elva rättsakter på
området nationalräkenskaper**

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Förordning (EU) nr 549/2013¹, genom vilken det reviderade europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 2010) inrättades, innehåller en begreppsmässig grund (bilaga A) och ett leveransprogram för överföring av uppgifter till Eurostat (bilaga B). Sedan ENS 2010 infördes 2014 har en utveckling av en viktig statistisk klassifikation som den bygger på (en ny ändamålsklassificering av individuell konsumtion, eller Coicop²) och även en utveckling av behoven hos användarna av nationalräkenskapsdata.

Kommissionen anser därför att det är lämpligt ändra förordning (EU) nr 549/2013 för att uppdatera hänvisningar till Coicop-klassifikationen och uppdatera leveransprogrammet så att det återspeglar nya behov hos användarna.

Dessutom anser kommissionen att det är lämpligt att upphäva elva rättsakter rörande det tidigare europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 95)³, eftersom dessa rättsakter inte längre är relevanta.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Förslaget är helt förenligt med befintliga statistikbestämmelser i unionslagstiftningen.

• Förenlighet med unionens politik inom andra områden

De nationalräkenskapsdata som upprättas och överförs enligt förordning (EU) nr 549/2013 används i stor omfattning för unionens politiska ändamål och de föreslagna ändringarna kommer att förbättra tillgängligheten för data för användare.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Artikel 338 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) utgör den rättsliga grunden för den europeiska statistiken. Europaparlamentet och rådet beslutar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet om åtgärder för att säkerställa framställande av sådan statistik som behövs för att unionen ska kunna fullgöra sin uppgift. I artikel 338 i EUF-fördraget anges att framställningen av europeisk statistik som behövs för unionens verksamhet ska uppfylla vissa krav på opartiskhet, tillförlitlighet, objektivitet, vetenskapligt oberoende, kostnadseffektivitet och insynsskydd för statistiska uppgifter, utan att innebära en alltför stor belastning för de ekonomiska aktörerna.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Subsidiaritetsprincipen är tillämplig eftersom förslaget inte omfattas av unionens exklusiva befogenhet.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (EUT L 174, 26.6.2013, s. 1).

² Antagen av Förenta nationernas statistikkommissions 49:e möte.

³ Rådets förordning (EG) nr 2223/96 av den 25 juni 1996 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen ([EGT L 310, 30.11.1996, s. 1](#)).

Förslaget till denna förordning har utarbetats så att ENS 2010 kan vara fortsatt relevant vad gäller dess begreppsmässiga grund och leveransprogram. Medlemsstater kan inte på egen hand i tillräcklig utsträckning uppnå målen med den föreslagna åtgärden för att säkerställa jämförbarhet, tillförlitlighet och fullständighet. Åtgärder kan vidtas på ett effektivare sätt på EU-nivå, genom en EU-rättsakt.

Unionen kan därför vidta åtgärder på detta område i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Behovet av att uppdatera kopplingen till en viktig klassifikation och av att tillgodose användares behov i leveransprogrammet kan tillgodoses genom en begränsad ändring av förordning (EU) nr 549/2013.

Den föreslagna förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att nå målet med förordningen, vilket är i linje med proportionalitetsprincipen.

- **Val av instrument**

Med hänsyn till förslagets syfte och innehåll och det faktum att det rör sig om ett förslag om ändring av en befintlig förordning, är en förordning den lämpligaste regleringsformen.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Med utgångspunkt i kommissionens standarder har Eurostats system för utvärdering av befintlig lagstiftning, inklusive utvärderingen av det europeiska statistikprogrammet⁴, följts och utgjort en central del av hela processen. Dessutom genomförs användarundersökningar varje år för att få bättre kunskap om användarna, deras behov och hur nöjda de är med Eurostats tjänster. Eurostat använder utvärderingsresultaten för att förbättra processen för framställning av statistiska uppgifter och för sin statistik. Utvärderingarna ligger till grund för olika strategiplaner, t.ex. arbetsprogrammet och verksamhetsplanen.

En rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av ENS 2010 antogs den 29 juni 2018 (COM (2018) 506 final). Dessutom har flera expertmöten ägt rum med medlemsstater och viktiga berörda parter. Viktiga berörda parter när det gäller ENS 2010 är i synnerhet kommissionens avdelningar, medlemsstaterna samt unionsorgan och internationella organisationer som ECB och OECD, som har varit nära involverade i utvecklingsarbetet och diskussionerna. Det råder enighet bland utövare att det är nödvändigt att göra smärre ändringar i ENS 2010-förordningen. Det blev uppenbart efter det att Eurostat genomförde en prioriteringsundersökning i början av 2018 och det bekräftades också i slutsatserna från flera efterföljande expertgrupper på nationalräkenskaper, särskilt direktörsguppen för makroekonomisk statistik och den särskilda arbetsgruppen för samstämmighet mellan olika områden i ENS 2010.

⁴ Se (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>).

- **Samråd med berörda parter**

Med tanke på att den föreslagna ändringen av förordning (EU) nr 549/2013 inte skulle medföra någon betydande påverkan på samhället eller ekonomin (se förklaringen nedan), rådfrågade kommissionen (Eurostat) kommittén för det europeiska statistiksystemet, eftersom de nationella statistikinstituterna ansvarar för att samordna all verksamhet som rör europeisk statistik på nationell nivå.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

De frågor som ligger till grund för förslaget diskuterades på möten med direktörsgruppen för makroekonomisk statistik och dess undergrupper under 2020 och 2021. Dessutom genomfördes två omgångar skriftliga samråd. Synpunkter har inhämtats från viktiga berörda parter både inom Europeiska kommissionens avdelningar och utanför (t.ex. Europeiska centralbanken). Dessutom hölls det en diskussion med Ekonomiska och finansiella kommitténs underkommitté för statistik i juni 2021.

Kommittén för det europeiska statistiksystemet antog ett yttrande vid mötet den 29 oktober 2021.

- **Konsekvensbedömning**

Ingen konsekvensbedömning gjordes eftersom förslaget inte har några betydande ekonomiska, sociala eller miljörelaterade effekter och inte medför någon ytterligare belastning för vare sig företag eller allmänhet.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Förslaget uppfyller förenklingsmålen i Refit-programmet, dels eftersom det synkroniserar dataöverföringen för BNI-baserade egna medel med dataöverföringen för andra ändamål som rör nationalräkenskaperna, dels eftersom det övergår till ENS 2010 för egna medel så att medlemsstaterna inte ska behöva ta fram dubbla räkenskaper, en uppsättning för ENS 2010 och en för ENS 95.

Eftersom förslaget endast påverkar de ansvariga för nationalräkenskaperna i medlemsstaterna, påverkas inte företag av förslaget.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Inga extra budgetmedel krävs.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Eftersom de föreslagna ändringarna baseras på dagens frivilliga dataöverföring och överföring som bygger på informella överenskommelser, handlar genomförandet endast om att införliva de nya bestämmelserna i lagstiftningen och kommer att övervakas enligt gällande rätt.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Inga.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Förslaget avser ändring av förordning (EU) nr 549/2013 i två avseenden:

i) Ändringar av bilaga A (den begreppsmässiga grunden för ENS 2010)

Nationalräkenskaperna bygger på internationellt erkända statistiska klassifikationer som säkerställer att uppgifter kan jämföras mellan länder. Dessa klassifikationer uppdateras regelbundet för att göra dem mer relevanta för användare. Ändamålsklassificeringen av individuell konsumtion (Coicop) uppdaterades 2018 och hänvisningarna i bilaga A till Coicop måste ändras så att de återspeglar den uppdaterade klassifikationen.

Dessutom tas också tillfället i akt och bilaga A uppdateras i syfte att rätta smärre inkonsekvenser i texten som har konstaterats under genomförandet i medlemsstaterna.

ii) Ändringar av bilaga B (leveransprogrammet för ENS 2010)

Med tanke på nationalräkenskapernas betydelse för politiska ändamål och bredare användarbehov i Europeiska unionen måste dessa användares förändrade behov beaktas. Förslaget återspeglar dessa framväxande behov hos användare, i synnerhet följande:

- Ökad tillgänglighet till statistik över den offentliga förvaltningens finanser, särskilt när det gäller samspelet med EU:s institutioner och organ och den offentliga skuldens struktur.
- En uppdaterad rättslig grund för överföring av kvartalsvisa räkenskaper för icke-finansiella transaktioner för den offentliga sektorn med en fördröjning på t+3 månader. Dessa data överförs av medlemsstaterna på frivillig basis.
- Förbättring av aktualiteten för överföringen av vissa tabeller, t.ex. överföringen av årsräkenskaperna med en fördröjning på t+4 månader och överföringen av Cofog-data med en fördröjning på t+11 månader. Den senare förväntas underlätta användningen i politiska processer.
- Förbättrad enhetlighet mellan tabeller, särskilt genom ändrade tidsfrister för överföring av data rörande kvartalsvisa icke-finansiella räkenskaper.
- Tillhandahållande av en rättslig grund för den frivilliga överföringen av statistik som medlemsstaterna tidigare har överfört enligt informella överenskommelser, t.ex. snabbstatistik över BNP och sysselsättning med en fördröjning på t+30 och t+45 dagar.

Förslaget innebär också en förbättring av tillgängligheten för metadata som åtföljer nationalräkenskapsdata och av enhetlighet vad gäller data mellan tabeller, särskilt när det gäller data på kvartalsbasis.

Genom förslaget upphävs också elva rättsakter som avser det tidigare europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 95) och som inte är relevanta efter införandet av ENS 2010.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) nr 549/2013 och om upphävande av elva rättsakter på området nationalräkenskaper

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 338.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande⁵,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013⁶, genom vilken det reviderade europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010) inrättades, innehåller en referensram bestående av gemensamma standarder, definitioner, klassifikationer och redovisningsregler för sammanställande av medlemsstaternas räkenskaper för unionens statistikbehov, för att sinsemellan jämförbara resultat ska erhållas från medlemsstaterna.
- (2) Bilaga A till förordning (EU) nr 549/2013 innehåller metoden för upprättandet av medlemsstaternas räkenskaper.
- (3) Vid tillämpningen av förordning (EU) nr 549/2013 har smärre inkonsekvenser i texten identifierats i bilaga A till förordningen och dessa inkonsekvenser bör rättas till.
- (4) Bilaga B till förordning (EU) nr 549/2013 (*leveransprogrammet*) innehåller en uppsättning tabeller med nationalräkenskapsdata som ska överföras inom fastställda tidsfrister, för unionens behov.
- (5) Leveransprogrammet för nationalräkenskapsdata bör uppdateras med hänsyn till förändrade användarbehov och nya prioriteringar samt med hänsyn till utvecklingen av ny ekonomisk verksamhet inom unionen.
- (6) Vid Förenta nationernas statistikkommissions 49:e möte övervägdes och antogs den reviderade klassifikationen för ändamålsklassificeringen av individuell konsumtion (Coicop 2018) som den internationellt accepterade standarden. I förordning (EU) nr

⁵ EUT C [...], [...], s. [...].

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen (EUT L 174, 26.6.2013, s. 1).

549/2013 hänvisas till den tidigare klassifikationen (Coicop 1999) i både bilaga A och bilaga B och därför bör dessa hänvisningar uppdateras.

- (7) Förordning (EU) nr 549/2013 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (8) Efter ikraftträdandet av förordning (EU) nr 549/2013 och av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/516⁷ är elva rättsakter som grundar sig på det tidigare europeiska nationalräkenskapssystemet, som inrättades genom rådets förordning (EG) nr 2223/96⁸, inte längre relevanta. Åtgärderna i denna förordning bör ersätta dem i Europaparlamentet och rådets förordningar (EG) nr 359/2002⁹, (EG) nr 1267/2003¹⁰, (EG) nr 1392/2007¹¹, (EG) nr 400/2009¹², (EG) nr 1221/2002¹³, (EG) nr 501/2004¹⁴ och (EG) nr 1161/2005¹⁵, rådets förordning (EG) nr 1222/2004¹⁶ och kommissionens förordning (EG) nr 264/2000¹⁷ samt kommissionens beslut 2002/990/EG¹⁸ och 98/715/EG¹⁹. Dessa rättsakter bör därför upphöra att gälla.
- (9) Denna förordning ska träda i kraft den 1 september 2024 för att sammanfalla med den överenskomna tidpunkten för harmoniserade allmänna översyner av nationalräkenskaperna i medlemsstaterna. Detta hindrar inte medlemsstater från att sammanställa sin statistik i enlighet med de ändrade bilagorna före det allmänna tillämpningsdatumet.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/516 av den 19 mars 2019 om harmonisering av bruttonationalinkomsten till marknadspris och om upphävande av rådets direktiv 89/130/EEG, Euratom och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1287/2003 (BNI-förordningen) (EUT L 91, 29.3.2019, s. 19).

⁸ Rådets förordning (EG) nr 2223/96 av den 25 juni 1996 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen ([EGT L 310, 30.11.1996, s. 1](#)).

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 359/2002 av den 12 februari 2002 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2223/96 i fråga om tillämpningen av ENS 95 för fastställande av medlemsstaternas betalningar till de momsbaseade egna medlen (EGT L 58, 28.2.2002, s. 1).

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1267/2003 av den 16 juni 2003 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2223/96 med avseende på tidsfrister för sändningen av huvudaggregaten i nationalräkenskaperna, undantag när det gäller sändningen av huvudaggregaten i nationalräkenskaperna och sändning av uppgifter om sysselsättning angivna i arbetade timmar (EUT L 180, 18.7.2003, s. 1).

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1392/2007 av den 13 november 2007 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2223/96 om överlämnande av nationalräkenskapsdata (EUT L 324, 10.12.2007, s. 1).

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 400/2009 av den 23 april 2009 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2223/96 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen med avseende på kommissionens genomförandebefogenheter (EUT L 126, 21.5.2009, s. 11).

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2002 av den 10 juni 2002 om kvartalsvisa konton för icke-finansiella transaktioner för den offentliga sektorn (EGT L 179, 9.7.2002, s. 1).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 501/2004 av den 10 mars 2004 om kvartalsvisa konton för finansiella transaktioner för den offentliga sektorn (EUT L 81, 19.3.2004, s. 1).

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1161/2005 av den 6 juli 2005 om sammanställning av kvartalsvisa icke-finansiella räkenskaper efter institutionell sektor (EUT L 191, 22.7.2005, s. 22).

¹⁶ Rådets förordning (EG) nr 1222/2004 av den 28 juni 2004 om sammanställning och rapportering av uppgifter om den offentliga sektorns kvartalsvisa skuldsättning (EUT L 233, 2.7.2004, s. 1).

¹⁷ Kommissionens förordning (EG) nr 264/2000 av den 3 februari 2000 om tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 2223/96 på kortfristig statistik över offentliga finanser (EGT L 29, 4.2.2000, s. 4).

¹⁸ Kommissionens beslut av den 17 december 2002 (2002/990/EG) om ytterligare klargörande av bilaga A i rådets förordning (EG) nr 2223/96 som behandlar principerna för pris- och volymmätning i nationalräkenskapssystemet [delgivet med nr K(2002) 5054]

¹⁹ Kommissionens beslut av den 30 november 1998 (98/715/EG) om klargörande av bilaga A till rådets förordning (EG) nr 2223/96 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen som behandlar principerna för pris- och volymmätning [delgivet med nr K(1998) 3685].

- (10) Eftersom målet för denna förordning, nämligen skapandet av gemensamma statistiska standarder som möjliggör produktion av harmoniserade nationalräkenskapsdata, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (11) Kommittén för det europeiska statistiksystemet har hörts.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga A till förordning (EU) nr 549/2013 ska ändras genom texten i bilaga 1 till den här förordningen.

Artikel 2

Bilaga B till förordning (EU) nr 549/2013 ska ersättas med bilaga 2 till den här förordningen.

Artikel 3

De rättsakter som anges i bilaga 3 till den här förordningen ska upphöra att gälla.

Artikel 4

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 1 september 2024.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande